

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

RAPPORT 693

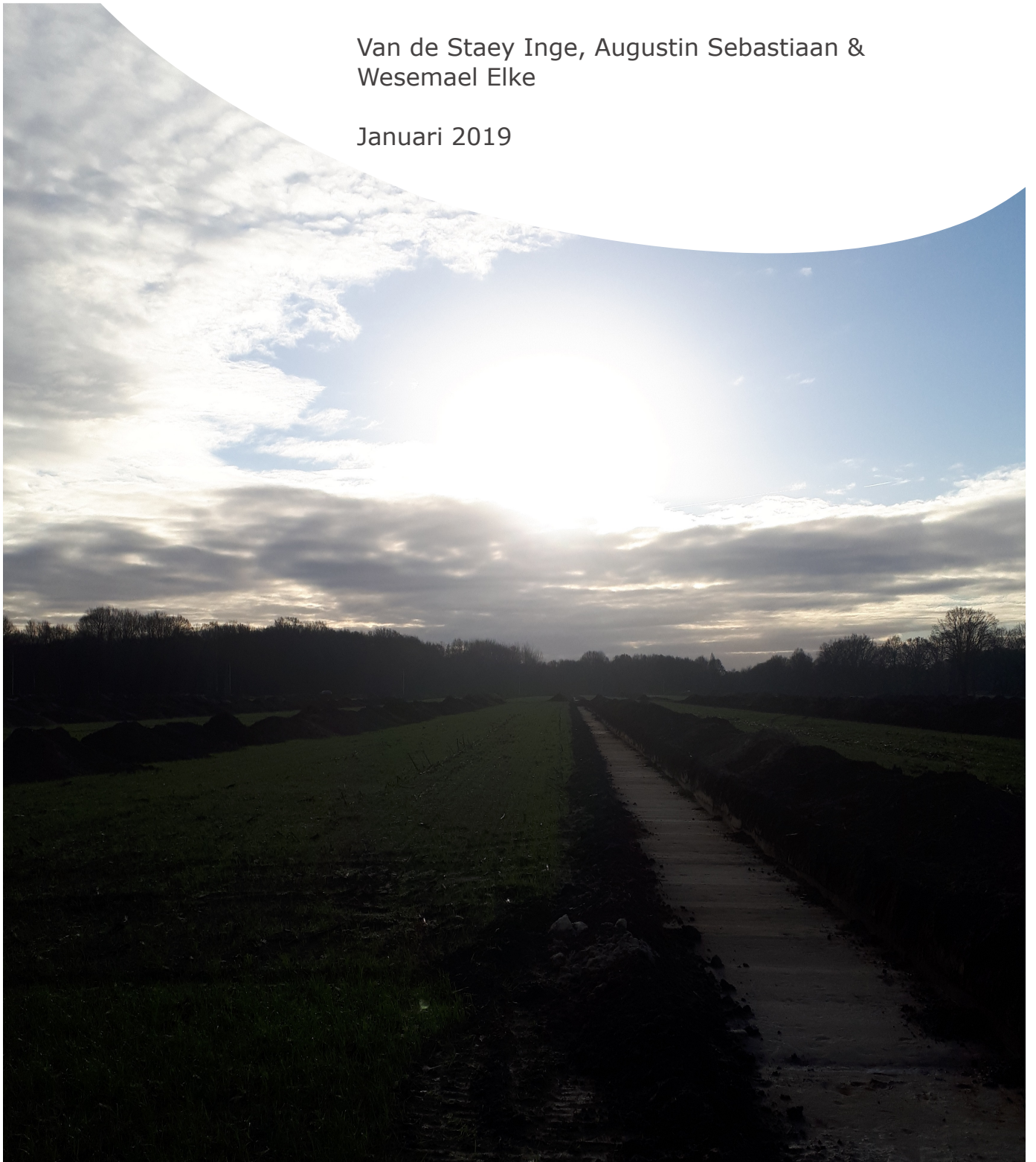
Nota Beerse, Halve Weg
FASE 2

Realisatie van een kleiontginning

DEEL 2: Programma van maatregelen

Van de Staey Inge, Augustin Sebastiaan &
Wesemael Elke

Januari 2019

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Initieel werd door *Gate* een archeologienota (ID 1422)²³ opgesteld bestaande uit een bureauonderzoek. Op basis van het bureauonderzoek was het niet mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aanwezigheid of afwezigheid van archeologisch erfgoed, de waarde daarvan (kennispotentieel) en de omgang hiermee. Daarom was bijkomend vooronderzoek noodzakelijk.

Het vooronderzoek bestond in eerste instantie (FASE 1) uit een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem, waarbij de grote bodemkundige variabiliteit van het onderzoeksterrein in kaart werd gebracht. Dit onderzoek bestond uit een combinatie van geofysisch onderzoek en landschappelijk booronderzoek en werd door *GATE* en *3D Soil* in 2017 uitgevoerd. De resultaten van deze vooronderzoeken zijn terug te vinden onder BIJLAGE 16.²⁴

In een tweede fase werd een vooronderzoek met ingreep in de bodem (FASE 2) door *ARON bvba* uitgevoerd. Het betrof een proefsleuvenonderzoek dat startte in het oostelijk gedeelte (ca. 10 ha) van het projectgebied. In het westelijk gedeelte van het projectgebied bleek de archeologische verwachting door de eerder onderzoeken namelijk eerder laag. Dit door onder meer de natte ondergrond, de slechte bodembewaring in combinatie met de afwezigheid van sporen op de EMI-scans. Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek in de oostelijke zone moest blijken dat deze verwachting al dan niet moest bijgesteld worden.

De resultaten van het proefsleuvenonderzoek (FASE 2, 2018K377) worden in voorliggende nota beschreven.

Uitgaande van de bekrachtigde archeologienota (ID 1422) en de uitgevoerde vooronderzoeken zonder ingreep in de bodem, werd voor het terrein een proefsleuvenonderzoek aanbevolen dat diende te starten in het oostelijk gedeelte (ca. 10 ha) van het projectgebied. 12,5 % van deze te onderzoeken zones moest hierbij onderzocht worden. De ligging van de sleuven diende op basis van de voorafgaande onderzoeken bepaald te worden.

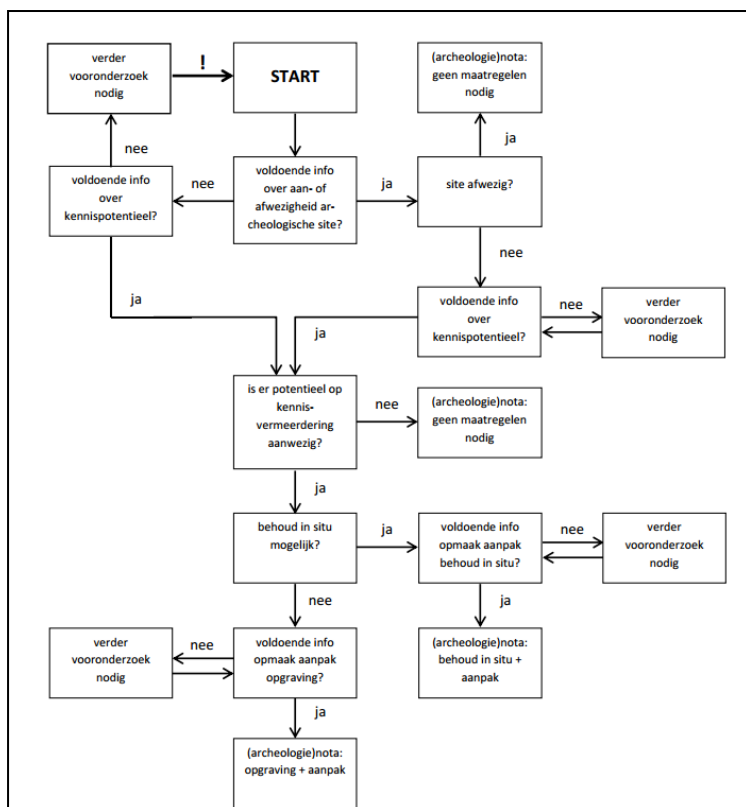
Reeds voor de uitvoering van het proefsleuvenonderzoek, dat startte binnen het 10 ha grote oostelijke terreingedeelte, bleek echter dat voor een ca. 2 ha grote zone nog geen overeenkomst werd bekomen voor betreding van deze gronden. Het resterende terrein (ca. 8,6 ha) werd onderzocht door middel van 28 NW-ZO georiënteerde proefsleuven. In totaal werd 10.825 m² of 12,5 % van de oppervlakte onderzocht die toegankelijk was (ca. 8,6 ha).

Op basis van het proefsleuvenonderzoek kon een gemotiveerd advies gegeven worden aangaande het al dan niet uitvoeren van verder archeologisch onderzoek.

---

²³ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/1422> Verbrugghe & Laloo (2018) Archeologienota Beerse, Halve Weg (2017). Gent.

²⁴ BIJLAGE 16; Laloo ea. (2017-2018)

Afb. 34. Beslissingsboom bij de afweging voor de noodzaak van verder vooronderzoek en/of een opgraving (Bron: OE, CGP 2.0, p. 31).

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied

Op basis van de resultaten kan voor het onderzoeksterrein worden aangenomen dat de oorspronkelijke topografie door recente vergravingen en afgravingen werd afgevlakt. Deze afgraving op het terrein kan als mogelijke reden voor de afwezigheid van oudere archeologische sporen aangehaald worden. Toch zijn nergens restanten van diepere sporen aangetroffen. Vermoedelijk werd het terrein te nat bevonden voor bewoning en/of gebruik (m.u.v recente extractiekuilen).

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

Op basis van de omschrijving van de geplande bodemingrepen in DEEL 1: Verslag van de resultaten, 1. Beschrijvend gedeelte, 1.4 Beschrijving van de geplande bodemingrepen kan de impact van deze bodemingrepen op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed bepaald worden.

De initiatiefnemer plant op een circa 22 ha groot terrein aan Oosteneinde te Beerse, kadastraal gekend als Beerse, Afdeling 1, sectie B, perceelnummers 9, 10A, 11, 11/02, 12, 12/02, 20A, 21A, 23A, 24, 25, 103A, 366A, 366B, 366C, 366D en 367, een kleiontginning.

Binnen het onderzoeksgebied wordt langsheen de rand een beschermstrook met een breedte van 10 m meter voorzien. De beschermstrook zal bestaan uit een opgeworpen talud (met een topbreedte van 1 m en een hoogte van 3 m gevolgd door een helling 4/4 dat afhelt tot een diepte van 10 m.

Concluderend kan gesteld worden dat over het hele oppervlakte van het projectgebied het archeologisch bodemarchief ten gevolge van de werken weggegraven zal worden.

1.4 Bepaling van Maatregelen

De aangetroffen archeologische sporen zijn quasi allemaal van recente aard aangetroffen. Van één spoor blijft de antropogene dan wel natuurlijke oorsprong alsook de datering onduidelijk.

Er kan besloten worden dat de resultaten van het proefsleuvenonderzoek aansluiten bij de resultaten van het geofysisch onderzoek en landschappelijk bodemonderzoek. Hetzelfde kan aangenomen worden voor het ca. 2 ha grote deel van het onderzoeksterrein, waarvoor bleek dat voor deze percelen nog geen toestemming werd bekomen. Het ontbreken van oudere sporen en/of structuren maakt dat een proefsleuvenonderzoek in het westelijke deel, waarvan de potentie reeds voorafgaand als laag werd ingeschat niet te verantwoorden is. Verder onderzoek zou niet tot kennisvermeerdering leiden. Er wordt dan ook geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Het ontbreken van oudere sporen en/of structuren maakt bovendien dat een proefsleuvenonderzoek in het westelijke deel, waarvan de potentie reeds voorafgaand als laag werd ingeschat niet te verantwoorden is.

Dat er geen verder archeologisch onderzoek nodig is, neemt niet weg dat de aannemer/uitvoerder van de werken gehouden blijft aan de meldingsplicht van archeologische vondsten moesten deze toch worden aangetroffen. De context zit vervat in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

BIBLIOGRAFIE

BUFFEL PH. & VANDENBERGHE N. (2002) Tertiair geologische kaart – Kaartblad 2 (deel) – 8 Meerle-Turnhout.

BOGEMANS F.. (2005) Toelichting bij de Quartair geologische Kaart: Kaartblad Meerle – Turnhout 2-8, Brussel.

CGP: Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 2.0.

DE CLERCQ W., BASTIAENS W., DEFORCE K., DESENDER K., ERVYNCK A., GELORINI V., HANECA K., LANGOHR R. EN VAN PETEGEM A. (2001) Waarderend en preventief archeologisch onderzoek op de Axxes-locatie te Merelbeke (prov. Oost-Vlaanderen): een grafheuvel uit de Bronstijd en een nederzetting uit de Romeinse periode, *Archeologie in Vlaanderen* VIII, 123 – 164.

HANECA, K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. EN ERVYNCK A. (2016) Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie. (Onderzoeksrapport 48, OE), Brussel.

DEEBEN J. & RENSINK E. (2005), Het Laat-Paleolithicum in Zuid-Nederland, In: Deeben et al. (eds.), De Steentijd van Nederland, *Archeologie* 11/12, 171-199.

LALOO P., CRUZ F., JACOBS J., VAN DE VELDE S. & SAEY T. (2017-2018) Nota uitgesteld archeologisch vooronderzoek – Verslag van resultaten Geofysisch onderzoek en landschappelijk bodemonderzoek (FASE 1). BIJLAGE 16

VAN RANST E. EN SYS C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen*, Gent.

VERBRUGGHE & LALOO (2016) Archeologienota Beerse, Halve Weg, Gent.

<https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/1422>

VERHOEVEN M., ELLENKAMP G.R. & KEIJERS D.M.G. (2010) Een archeologische verwachtings –en beleidsadvieskaart voor de gemeente Echt-Susteren. Deelrapport II: Landschap en archeologie, *RAAP-rapport* 1951, 87 en 101.

Websites:

dov.vlaanderen.be

klip.agiv.be

<http://cai.onroerendergoed.be>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1024695&param=inhoud&ref=search>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1023317&param=inhoud&ref=search>

<https://geo.onroerendergoed.be/>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten>

<https://inventaris.onroerendergoed.be/thesaurus>

https://www.onroerendergoed.be/assets/files/content/images/Code_van_Goede_Praktijk.pdf

https://www.onroerendergoed.be/assets/files/projects/downloads/Begrippenlijst_feb2013.pdf

https://www.onroerendergoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf

www.cartesius.be

www.geopunt.be

www.ngi.be

www.onroerendergoed.be/assets/files/content/downloads/140915_LV_RWO_Brochure_regelgeving.pdf

